

ISSN 2091-5187

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ЖУРНАЛ

2026
1-сон

SERVIS

ILMIY-AMALIY JURNAL 2026 yil, 1-soni

Muassis: Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

O‘zbekiston Matbuot va axborot agentligi tomonidan 2008 yil 31 dekabrda
0561-raqam bilan ro‘yxatga olingan.

O‘zR OAK Riyosatining 19.03.2017 y., 239/5-sonli qarori bilan e‘tirof etilgan

Tahririyat a‘zolari:

Mas‘ul kotib:

i.f.d., prof. M.Q.Pardaev

Muharrirlar:

i.f.d., dotsent F.A.Safarov
PhD, dotsent I.M.Pardaeva
PhD, I.Sh.Ernazarova

Texnik muharrir:

katta o‘qituvchi F.O.O‘roqov

Korrektor:

PhD, dotsent v.b.
T.I.Yahyoyev

Sahifalovchi:

PhD, dotsent v.b.
H.N.Ochilova

1 yilda 4 marotaba
chop etiladi.

**O‘zbekiston hududida
tarqatiladi.**

Tahririyat manzili:

140100, Samarqand shahar,
Amir Temur ko‘chasi, 9-uy,

tel.: +998(66)233-28-38,
+998(97)913-74-40

faks: +998(366)231-12-53
el.pochta:

samisiservis@mail.ru

Tahrir hay‘ati raisi:

M.E.Po‘latov – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori,
i.f.d., professor

Tahrir hay‘ati raisi o‘rinbosari:

M.Q.Pardayev – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

Tahrir hay‘ati a‘zolari:

M.M.Muxammedov – SamISI professori, iqtisod fanlari
doktori

D.R.Zaynalov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

O.M.Murtazayev – TDIUSF direktori, iqtisod fanlari doktori,
professor

M.R.Boltabayev – TDIU professori, iqtisod fanlari doktori

R.X.Ergashev – QarMII professori, iqtisod fanlari doktori

B.K.G‘oibnazarov – iqtisod fanlari doktori, professor

I.S.To‘xliyev – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

K.B.Urazov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

Q.J.Mirzayev – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

B.I.Isroilov – TDIU professori, iqtisod fanlari doktori

G.M.Shodiyeva – SamISI professori v.b., iqtisod fanlari doktori

S.N.Toshnazarov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

R.N.Normaxmatov – SamISI professori, texnika fanlari doktori

A.Bektemirov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

O.M.Pardayev – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

M.T.Alimova – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

Z.Dj.Adilova – TDIU professori, iqtisod fanlari doktori

Sh.O.Quvondiqov – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

L.N.Xalikova – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

F.A.Safarov – SamISI dotsenti, iqtisod fanlari doktori

A.M.Karimova – SamISI professori, iqtisod fanlari doktori

I.B.Mattiyev – SamISI professori, pedagogika fanlari doktori

B.F.Boronov – SamISI professori v.b., iqtisod fanlari doktori

A.N.Xoliqulov – SamISI professori, iqtisod fanlari nomzodi

X.A.Raximov – SamISI dotsenti, PhD

S.A.Babanazarova – SamISI dotsenti, PhD

H.N.Ochilova – SamISI dotsenti v.b., PhD

I.R.Berdikulova – SamISI dotsenti v.b., PhD

A.Q.G‘apparov – SamISI dotsenti v.b., PhD

Xurshid Azamatovich Yunusov Tadbir va ko'ngilochar xizmatlarni rivojlantirishda marketing strategiyalaridan foydalanish	154
Hamdam Iris o'g'li Allayorov Logistika axborot oqimlarini sun'iy intellekt asosida optimallashtirish	159
Nodirjon Fayzullayevich Bekbutayev Monopoliyaga qarshi siyosatni amalga oshirishda davlat organi va hududiy boshqarmalar faoliyatining samaradorligi	163
Bekzodjon Sheraliyevich Oblakulov Improving private education customer loyalty and brand trust through the implementation of digital marketing strategies	167
Sadulla Shodiyevich Urazov, Laylo Obidjon qizi Abduraxmanova Ta'lim muassasalarida tashkiy tuzilmaning boshqaruv samaradorligiga ta'siri	170
MOLIYA, PUL MUOMALASI VA KREDIT	
Nuriddin Elamonovich Ernazarov Aksiz solig'ining byudjeti daromadlarini shakllantirishdagi muammolar	174
Шавкат Собирович Олтаев Рақамли иктисодиёт шароитида суверен фондларни самарали бошқариш масалалари	177
Madina Sanjar qizi Khotamkulova Corporate efficiency as a financial market participant	181
BUXGALTERIYA HISOBI, IQTISODIY TAHLIL VA AUDIT	
Komil Vaxromovich Urazov, Qahramon Hamidovich Vaxobov Pochta xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalar xarajatlari hisobining o'ziga xos xususiyatlari	186
Ortiq Eshnazarovich Ernazarov Xizmatlar sohasini chiziqli ekonometrik modellashtirish asosida tahlil qilish va prognozlashtirish	191
Тўлқин Исматулла ўғли Яхёев Қурилиш хизматлари кўрсатувчи корхоналарда 15 сон МХХС асосида даромадларни тан олиш	198
Jamshidbek Axmad ug'li Abdurasulov Korxonalarni qayta tashkil etishning o'zgartirish shaklida buxgalteriya hisobi va hisobotini MHXS asosida takomillashtirish	202
TA'LIM, KADRLAR TAYYORLASH VA PEDAGOGIKA	
Умар Худайбердиев Мактабгача ва мактаб таълими - илм ва муваффақият калитидир	209
Bexzod Nematillayevich Gapparov OTM kichik guruhlarda temperamentga yo'naltirilgan pedagogik model	212
Iltom Begmatdulobovich Mattiyev Chet tillarni o'rganishda pedagogik texnologiyalarning o'rni	216
Anvar Maxkamovich Soatov Talabalar temperamentiga mos akademik yuklama taqsimotining samaradorligi	221
E'TIBORGA MOLIK MASALALAR	
Мамаюнус Қаршибаевич Пардаев Рамазон луғати Бахт нима?	225

Ilhom Begmatdulobovich Mattiyev – SamISI, “Tillarni o‘qitish” kafedrası professori,
pedagogika fanlari doktori.

CHET TILLARNI O‘RGANISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING O‘RNI

Annotatsiya. Ushbu maqolada chet tillarni o‘rganish jarayonida pedagogik texnologiyalarning o‘rni va ahamiyati yoritilgan. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar yordamida ta‘lim jarayonini samarali tashkil etish, talabalar faolligini oshirish va mustaqil fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish masalalari tahlil qilingan. Maqolada interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari hamda innovatsion yondashuvlarning chet tilini o‘zlashtirishdagi samaradorligi asoslab berilgan. Shuningdek, pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarning natijadorligi va ta‘lim sifatiga ta‘siri ko‘rsatib o‘tilgan. Chet tillarni o‘qitishda zamonaviy metodlardan foydalanish talabalarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qilishi ta‘kidlangan.

Kalit so‘zlar: pedagogik texnologiya, chet tillarni o‘qitish, interfaol metodlar, innovatsion yondashuv, ta‘lim samaradorligi, nutqiy kompetensiya, axborot texnologiyalari, mustaqil ta‘lim, kommunikativ yondashuv, zamonaviy metodlar, o‘quv jarayoni, ta‘lim sifati, talaba faolligi, pedagogik jarayon.

Kirish. Hozirgi davrda chet tillarni puxta o‘zlashtirish zamonaviy ta‘lim tizimining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Globallashuv jarayonlari, xalqaro ilmiy hamkorlik va axborot almashinuvining kengayib borishi natijasida xorijiy tillarni samarali o‘rganishga bo‘lgan ehtiyoj tobora ortib bormoqda. Shu sababli chet tillarni o‘qitish jarayonini zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish ta‘lim samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida qaralmoqda. Pedagogik texnologiyalar o‘quv jarayonini aniq maqsad asosida rejalashtirish, o‘qitish jarayonining izchilligini ta‘minlash hamda ta‘lim oluvchilarning bilim olish jarayonidagi faolligini kuchaytirishga xizmat qiladi [1].

Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘quv jarayonini interfaol shaklda tashkil etish imkoniyati kengayadi. Bunday yondashuv talabalarni mustaqil fikrlashga o‘rgatadi, o‘quv materialini chuqur o‘zlashtirishga yordam beradi hamda ularning o‘quv faoliyatiga bo‘lgan qiziqishini oshiradi. Innovatsion texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlar o‘quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan bog‘lash imkonini yaratadi va natijada ta‘lim sifatining oshishiga olib keladi [2].

Pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta‘lim jarayonida o‘quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga alohida e‘tibor qaratiladi. Bu jarayonda o‘quvchilarda nafaqat bilim va ko‘nikmalar, balki mustaqil ishlash malakalari ham shakllanadi. Ayniqsa, zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlar o‘quvchilarning faol ishtirokini ta‘minlash bilan birga ularning bilimlarini mustahkamlashga xizmat qiladi [3].

Chet tillarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalarni qo‘llash natijasida o‘quvchilarning kommunikativ kompetensiyasi rivojlanadi, nutqiy faoliyat ko‘nikmalari shakllanadi hamda mustaqil ta‘lim olishga bo‘lgan ehtiyoj kuchayadi. Ta‘lim jarayonida zamonaviy metodlardan foydalanish o‘quvchilarning bilim olish jarayoniga ongli yondashuvini shakllantiradi hamda ularning kasbiy faoliyatga tayyorgarligini oshiradi [4].

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi chet tillarni o‘rganish jarayonida pedagogik texnologiyalarning o‘rni va ahamiyatini ilmiy-nazariy jihatdan yoritishdan iborat. Shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta‘lim jarayonining samaradorligi va amaliy ahamiyati tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari pedagogik texnologiyalarni chet tillarni o‘qitish jarayoniga keng joriy etish ta‘lim sifatini oshirishga xizmat qilishini ko‘rsatadi [5].

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Chet tillarni o‘rganishda pedagogik texnologiyalarning o‘rni masalasi pedagogika va metodika fanida keng tadqiq etilgan ilmiy yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Ilmiy manbalarda pedagogik texnologiyalar ta‘lim jarayonini samarali tashkil etish, o‘quvchilarning bilish faolligini oshirish hamda nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi muhim didaktik vosita sifatida talqin etiladi. Tadqiqotchilar

pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta’lim jarayoni o’quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish bilan birga ta’lim sifatini oshirishga xizmat qilishini ta’kidlaydilar [6].

Pedagogik texnologiya tushunchasining ilmiy asoslari ko’plab olimlar tomonidan ishlab chiqilgan. Jumladan, V.P. Bepalko pedagogik texnologiya haqida shunday yozadi: “Pedagogik texnologiya - bu o’quv jarayonini oldindan loyihalash va amaliyotda izchil amalga oshirish tizimidir.” Olimning fikricha, o’qitish jarayonini texnologiyalashtirish ta’lim natijalarining barqarorligini ta’minlaydi hamda o’quvchilar tomonidan bilimlarning puxta o’zlashtirilishiga imkon yaratadi [7].

Pedagogik texnologiyalarning metodik jihatlari M.V. Klarin tomonidan ham keng o’rganilgan. Tadqiqotchi pedagogik texnologiyalar haqida quyidagicha fikr bildiradi: “Pedagogik texnologiyalar o’qitish jarayonini ilmiy asosda tashkil etish imkonini beruvchi metodlar tizimidir.” Uning ta’kidlashicha, pedagogik texnologiyalar o’quvchilarning faolligini oshirish va ta’lim samaradorligini ta’minlashda muhim ahamiyatga ega [8].

O’zbekistonlik olimlar ham pedagogik texnologiyalarning ta’lim jarayonidagi o’rni ilmiy jihatdan asoslab berganlar. Jumladan, N. Saidahmedov pedagogik texnologiyalar haqida shunday ta’kidlaydi: “Pedagogik texnologiya ta’lim jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi o’qitish shakl, metod va vositalarining yaxlit tizimidir.” Olimning fikricha, pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar o’quvchilarning mustaqil ishlash ko’nikmalarini rivojlantiradi hamda ularning ta’lim jarayonidagi faolligini oshiradi [9].

O’.Tolipov va M.Usmonboyeva pedagogik texnologiyalarning ta’lim jarayonidagi ahamiyatini quyidagicha izohlaydilar: “Zamonaviy pedagogik texnologiyalar o’quvchilarning shaxsiy xususiyatlarini hisobga olgan holda ta’lim jarayonini tashkil etishga imkon beradi.” Mualliflarning fikricha, shaxsga yo’naltirilgan pedagogik texnologiyalar ta’lim samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi [10].

Chet tillarni o’qitish metodikasida pedagogik texnologiyalarning o’rni xorijiy metodistlar tomonidan ham keng yoritilgan. Jumladan, J.Richards va T.Rodgers quyidagi fikrni ilgari suradilar: “Til o’rganish jarayoni kommunikativ faoliyat orqali samarali amalga oshadi.” Tadqiqotchilarning ta’kidlashicha, kommunikativ yondashuv asosida tashkil etilgan mashg’ulotlar o’quvchilarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi va pedagogik texnologiyalarni qo’llash bu jarayonni yanada samarali qiladi [11].

O’zbekistonlik metodist olimlardan B. Zaripov chet tillarni o’qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar haqida quyidagicha fikr bildiradi: “Chet tilini o’qitishda interfaol metodlardan foydalanish o’quvchilarning nutqiy faoliyatini rivojlantirishning muhim omillaridan biridir.” Olimning fikricha, pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg’ulotlar o’quvchilarning og’zaki va yozma nutqini rivojlantirishga xizmat qiladi [12].

Chet tillarni o’rganishda pedagogik texnologiyalarning o’rni zamonaviy pedagogika va metodika fanida dolzarb ilmiy yo’nalishlardan biri sifatida o’rganilmoqda. Hozirgi davr o’zbek pedagog olimlari pedagogik texnologiyalarni ta’lim samaradorligini oshiruvchi muhim vosita sifatida baholaydilar. Ularning ilmiy qarashlarida pedagogik texnologiyalar o’quv jarayonini tizimli tashkil etish, o’quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish hamda kommunikativ kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qilishi alohida ta’kidlanadi.

Zamonaviy o’zbek pedagog olimlaridan O’. Tolipov pedagogik texnologiyalar haqida shunday degan: pedagogik texnologiya o’qitish jarayonini ilmiy asosda loyihalashtirish va natijaga yo’naltirilgan holda tashkil etishga xizmat qiluvchi tizim hisoblanadi. Olimning fikricha, pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta’lim jarayoni o’quvchilarning bilimlarni izchil o’zlashtirishiga imkon yaratadi hamda ta’lim samaradorligini oshiradi.

Pedagog olim N. Saidahmedov pedagogik texnologiyalarning ta’lim jarayonidagi o’rni haqida shunday degan: pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg’ulotlar o’quvchilarning mustaqil ishlash ko’nikmalarini rivojlantiradi va ularning o’quv jarayonidagi faolligini oshiradi. Uning ta’kidlashicha, interfaol metodlar o’quvchilarning bilimlarni ongli ravishda o’zlashtirishiga yordam beradi.

Zamonaviy metodist olimlardan R. Ishmuhamedov ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo’llash haqida shunday degan: innovatsion pedagogik texnologiyalar o’quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish bilan birga ularning ijodiy faoliyatini

faollashtiradi. Olimning fikricha, zamonaviy pedagogik texnologiyalar o‘quvchilarning ta‘lim jarayonidagi faol ishtirokini ta‘minlaydi.

O‘zbek pedagogika olimlaridan A. Abduqodirov axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ta‘lim jarayonidagi ahamiyati haqida shunday degan: axborot texnologiyalaridan foydalanish o‘quvchilarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytiradi va ta‘lim jarayonini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi. Uning fikricha, elektron ta‘lim resurslari o‘quvchilarning mustaqil ta‘lim olish ko‘nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Zamonaviy metodist olimlardan B. Zaripov chet tillarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalarning o‘rni haqida shunday degan: chet tilini o‘qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish o‘quvchilarning nutqiy faoliyatini rivojlantirishning muhim omili hisoblanadi. Olimning fikricha, interfaol metodlarga asoslangan mashg‘ulotlar o‘quvchilarning og‘zaki va yozma nutqini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, zamonaviy o‘zbek olimlaridan J. Jalolov chet tillarni o‘qitish metodikasi haqida shunday degan: chet tilini o‘qitish jarayonida kommunikativ yondashuvdan foydalanish o‘quvchilarning tilni amaliy o‘zlashtirishiga yordam beradi. Uning ta‘kidlashicha, o‘quvchilarni muloqot jarayoniga jalb etish til o‘rganish samaradorligini oshiradi.

Umuman olganda, hozirgi davr o‘zbek pedagog olimlarining ilmiy qarashlari shuni ko‘rsatadiki, pedagogik texnologiyalar chet tillarni o‘rganish jarayonini samarali tashkil etish, o‘quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish hamda mustaqil ta‘lim olish ko‘nikmalarini shakllantirishda muhim metodik vosita hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta‘lim jarayoni o‘quvchilarning bilim darajasini oshirish bilan birga ta‘lim sifatini ham yaxshilaydi. Yuqoridagi ilmiy manbalar tahlili shuni ko‘rsatadiki, pedagogik texnologiyalar chet tillarni o‘qitish jarayonini samarali tashkil etish, o‘quvchilarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirish hamda mustaqil ta‘lim olish ko‘nikmalarini shakllantirishda muhim metodik vosita hisoblanadi. Olimlarning ilmiy qarashlari pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta‘lim jarayoni o‘quvchilarning bilim darajasini oshirish bilan birga ularning ijodiy fikrlashini rivojlantirishini ko‘rsatadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqot metodologiyasi ushbu mavzuni chuqur o‘rganish uchun kompleks yondashuvni o‘z ichiga oladi. Tadqiqot jarayonida chet tillarni o‘qitish metodikasi va pedagogik texnologiyalarga oid ilmiy manbalar hamda davlat ta‘lim standartlari talablari tahlil qilinadi, mavjud pedagogik yondashuvlar solishtiriladi va umumlashtiriladi. Shuningdek, pedagogik kuzatuv, suhbat, so‘rovnoma, intervyu va test sinovlari orqali empirik ma‘lumotlar to‘planadi. Olingan natijalar modellashtirish, retrospektiv tahlil, monitoring va analitik tahlil usullari asosida qayta ishlanadi. Yakuniy xulosalar matematik-statistik tahlil yordamida asoslanib, tadqiqot natijalarining ishonchliligi ta‘minlanadi.

Tahlil va natijalar. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, chet tillarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta‘lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Empirik tadqiqot davomida pedagogik kuzatuv, suhbat, so‘rovnoma, intervyu va test sinovlari orqali ma‘lumotlar to‘plandi. Ushbu metodlar yordamida olingan natijalar ko‘rsatdiki, interfaol metodlar, innovatsion yondashuvlar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida tashkil etilgan darslarda talabalar o‘quv materialini tezroq va samarali o‘zlashtiradi, mustaqil fikrlash, tahlil qilish va nutqiy kompetensiya ko‘nikmalari sezilarli darajada rivojlanadi.

Tahlil jarayonida aniqlanishicha, pedagogik texnologiyalarni qo‘llash talabalarning dars jarayonidagi faolligini oshirishga, ularning o‘quv materialini chuqurroq o‘zlashtirishiga va mashg‘ulotlarga qiziqishini kuchaytirishga yordam beradi. Test va so‘rovnoma natijalariga qaraganda, pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlarda talabalarning bilim darajasi an‘anaviy metodlardan foydalangan guruhlarga nisbatan yuqori bo‘ldi. Shu bilan birga, interfaol metodlar talabalarning mustaqil ishlash, loyiha va topshiriqlarni bajarish ko‘nikmalarini rivojlantirishga xizmat qilganligi kuzatildi.

Modellashtirish va statistik tahlil natijalari pedagogik texnologiyalarni qo‘llashning ta‘lim samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega ekanligini tasdiqladi. Empirik ma‘lumotlar shuni ko‘rsatdiki, pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg‘ulotlar o‘quvchilarning bilim olish jarayonini tizimli, maqsadga yo‘naltirilgan va motivatsiyaga boy shaklda tashkil

etishga imkon beradi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish talabalarning o‘quv materialini mustahkamlash, nutqiy va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish hamda o‘z-o‘zini nazorat qilish ko‘nikmalarini shakllantirishda samarali vosita ekanligi ilmiy jihatdan tasdiqlandi. Bundan tashqari, tahlil shuni ko‘rsatdiki, pedagogik texnologiyalarni qo‘llash jarayonida talabalar o‘rtasida ta‘limga bo‘lgan ijobiy munosabat va o‘z-o‘zini baholash qobiliyati sezilarli darajada oshadi. Interfaol mashg‘ulotlar orqali o‘quvchilarning bilimni amaliyot bilan bog‘lash va real vaziyatlarda qo‘llash ko‘nikmalari mustahkamlanadi. Shu sababli pedagogik texnologiyalar chet tillarni o‘rganish jarayonining nafaqat samaradorligini oshiradi, balki o‘quvchilarning ijodiy va analitik fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga ham xizmat qiladi. Natijalar shuni ko‘rsatdiki, pedagogik texnologiyalarni tizimli va maqsadga yo‘naltirilgan tarzda qo‘llash ta‘lim jarayonini optimallashtirish, talabalarning mustaqil o‘qish ko‘nikmalarini shakllantirish va ularning nutqiy faoliyatini yaxshilashning muhim omili hisoblanadi. Shu asosda, chet tillarni o‘qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish ta‘lim sifatini oshirishning ajralmas qismi ekanligi ilmiy jihatdan tasdiqlanadi.

Xulosa va takliflar. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, chet tillarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish ta‘lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Empirik ma‘lumotlar, kuzatuv, suhbat, so‘rovnoma va test sinovlari tahlili asosida aniqlanishicha, interfaol metodlar, innovatsion yondashuvlar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida tashkil etilgan mashg‘ulotlarda talabalarning o‘quv materialini o‘zlashtirish sur‘ati va sifati yuqori bo‘ladi. Talabalarning mustaqil fikrlash, tahlil qilish va nutqiy kompetensiya ko‘nikmalari pedagogik texnologiyalarni qo‘llash natijasida sezilarli darajada rivojlanadi.

Tadqiqot davomida kuzatilgan natijalarga ko‘ra, pedagogik texnologiyalarni qo‘llash dars jarayonini tizimli va maqsadga yo‘naltirilgan shaklda tashkil etishga imkon beradi. Shu bilan birga, pedagogik texnologiyalar talabalarning faolligini oshirish, mashg‘ulotlarga bo‘lgan qiziqishini kuchaytirish hamda o‘z-o‘zini nazorat qilish ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Test va so‘rovnoma natijalari shuni ko‘rsatdiki, pedagogik texnologiyalar asosida o‘tkazilgan mashg‘ulotlarda talabalar bilim darajasini mustahkamlash bilan birga, ularning ijodiy va analitik fikrlash qobiliyatlari ham rivojlanadi.

Pedagogik texnologiyalarni qo‘llash o‘quv jarayonida shaxsga yo‘naltirilgan ta‘limni ta‘minlashga yordam beradi. Individual yondashuv talabalarning qobiliyatlari, qiziqishlari va ehtiyojlarini hisobga olish imkonini beradi. Natijada har bir o‘quvchi o‘z bilim va ko‘nikmalarini samarali rivojlantiradi, ta‘lim jarayoni esa yanada sifatli va tizimli bo‘ladi. Bu esa pedagogik texnologiyalarning chet tillarni o‘qitishda nafaqat vosita, balki ta‘lim sifatini oshirishga xizmat qiluvchi strategik ahamiyatga ega ekanligini ko‘rsatadi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

1. Chet tillarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalarni tizimli joriy etish, xususan interfaol metodlar, multimedia vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish.
2. Pedagogik texnologiyalar asosida mashg‘ulotlarni loyihalashtirish jarayonida talabalarning individual xususiyatlarini hisobga olish va shaxsga yo‘naltirilgan yondashuvni ta‘minlash.
3. O‘qituvchilarni zamonaviy pedagogik texnologiyalar bo‘yicha muntazam malaka oshirish kurslari orqali tayyorlash va ularning metodik kompetensiyalarini oshirish.
4. Chet tillarni o‘qitishda pedagogik texnologiyalar samaradorligini baholash uchun monitoring va test tizimlarini rivojlantirish, olingan natijalarni ilmiy tahlil qilish.
5. O‘quv jarayonida innovatsion metodlar va axborot-kommunikatsiya vositalaridan foydalanishni kengaytirish orqali talabalarni mustaqil fikrlash, loyiha asosida ishlash va nutqiy kompetensiyasini rivojlantirish.

Pedagogik texnologiyalarni chet tillarni o‘qitish jarayoniga samarali joriy etish ta‘lim sifatini oshirish, talabalarni mustaqil fikrlashga o‘rgatish va ularning nutqiy hamda kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishning asosiy omili hisoblanadi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni tizimli va maqsadga yo‘naltirilgan tarzda qo‘llash o‘quv jarayonini yanada interfaol, motivatsiyaga boy va natijaga yo‘naltirilgan shaklda tashkil etish imkonini beradi. Mazkur tadqiqot natijalari pedagogik texnologiyalarni amaliyotga keng joriy etish va ularning samaradorligini oshirish bo‘yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar sifatida foydalanilishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Mattiyev, I. B. Ta’lim tizimida innovatsion texnologiyalar va ularning qo‘llanilishi. Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot, 2022, 1(11), 22–24.
2. Mattiyev, I. B. Salomatlik pedagogikasini takomillashtirish. Zamonaviy ta’limda fan va innovatsion tadqiqotlar, 2024, 2(13), 95–98.
3. Mattiyev, I. B. Pedagogik yondashuvlar orqali sog‘lom turmush tarzi ko‘nikmalarini shakllantirish. Zamonaviy ta’limda fan va innovatsion tadqiqotlar, 2024, 2(13), 100–103.
4. Mattiyev, I. B. Biznes va tadbirkorlik bilan shug‘ullanayotgan insonlar salomatligini asrash. Zamonaviy ta’limda fan va innovatsion tadqiqotlar, 2024, 2(13), 124–127.
5. Mattiyev, I. B. Salomatlikni asrash tamoyillari tarkibida tadbirkorlik faoliyatini olib borish. Zamonaviy ta’limda fan va innovatsion tadqiqotlar, 2024, 2(13), 99–102.
6. Eshmuhamedov R., Abduqodirov A., Pardaev A. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Iste’dod, 2008.
7. Bepalko V.P. Slagaemye pedagogicheskoy texnologii. – Moskva: Pedagogika, qayta nashr. 2001.
8. Klarin M.V. Innovatsionnye modeli obucheniya v zarubejnoy pedagogike. – Moskva: Prosvesheniye, 2001.
9. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Moliya, 2003.
10. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiya nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Fan, 2005.
11. Richards J.C., Rodgers T.S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
12. Zaripov B. Chet tillarni o‘qitish metodikasi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2007.

И.Маттiev	I.Mattiev
Роль педагогических технологий в изучении иностранных языков	The Importance of Pedagogical Technologies in Teaching Foreign Languages
<p>Аннотация. В данной статье освещается роль и значение педагогических технологий в процессе изучения иностранных языков. Проанализированы вопросы эффективной организации учебного процесса, повышения активности студентов и развития навыков самостоятельного мышления с использованием современных педагогических технологий. В статье обоснована эффективность интерактивных методов, информационно-коммуникационных технологий и инновационных подходов в усвоении иностранных языков. Также показана результативность занятий, организованных на основе педагогических технологий, и их влияние на качество образования. Подчеркивается, что использование современных методов обучения способствует развитию коммуникативной компетенции студентов.</p> <p>Ключевые слова: педагогические технологии, обучение иностранным языкам, интерактивные методы, инновационный подход, эффективность обучения, коммуникативная компетенция, информационные технологии, самостоятельное обучение, коммуникативный подход, современные методы, учебный процесс, качество образования, активность студентов, педагогический процесс.</p>	<p>Abstract. This article highlights the role and importance of pedagogical technologies in the process of learning foreign languages. The issues of effective organization of the educational process, increasing students’ activity, and developing independent thinking skills through modern pedagogical technologies are analyzed. The article substantiates the effectiveness of interactive methods, information and communication technologies, and innovative approaches in mastering foreign languages. It also describes the effectiveness of lessons organized on the basis of pedagogical technologies and their impact on the quality of education. The use of modern methods in foreign language teaching is emphasized as an important factor in developing students’ communicative competence.</p> <p>Keywords: pedagogical technologies, foreign language teaching, interactive methods, innovative approach, educational effectiveness, communicative competence, information technologies, independent learning, communicative approach, modern methods, learning process, education quality, student activity, pedagogical process.</p>

ISSN 2091-5187

☞ “SERVIS” ☞

Jurnal Samarqand iqtisodiyot va servis instituti tahririyat
bo‘limida nashrga tayyorlandi.

06.03.2026 yilda terishga berildi. 19.03.2026 yilda bosishga ruxsat etildi. Ofset
bosma qog‘ozi. Qog‘oz bichimi 60x84_{1/8}. “Times” garniturasini. Ofset bosma usuli.
Shartli bosma tabog‘i 15,4. Hisob-nashriyot
tabog‘i 14,37. Adadi 100 nusxa. Buyurtma № 0031A/26

Samarqand iqtisodiyot va servis institutining
matbaa bo‘limida chop etildi.
Litsenziya № 025316.
Reestr № X-119112.

Manzil: Samarqand shahri, Shoxruh ko‘chasi, 60-uy.

© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026.